



Задачі на пропорційне ділення

- 1** Розв'яжи задачу 1. Зістав задачі 1 і 2; 1 і 3; 3 і 4; 2 і 4. У чому їх відмінність? Як ця відмінність вплине на розв'язання задач? Розв'яжи задачу 4.



□ 1) Два майстри, працюючи з однаковою продуктивністю, виготовили разом 504 деталі. Перший майстер працював 8 год, а другий — 6 год. Скільки деталей виготовив кожний майстер?

□ 2) До зустрічі один з одним два велосипедисти разом подолали 504 км. Велосипедисти рухались із однаковою швидкістю, причому перший їхав 8 год, а другий — 6 год. Яку відстань подолав до зустрічі кожен велосипедист?



□ 3) Два майстри працювали однаковий час. Перший майстер виготовив 288 деталей, а другий — 216. З якою продуктивністю працював кожен майстер, якщо разом щогодини вони виготовляли 63 деталі?

- ↑ □ 4) До зустрічі один з одним два велосипедисти рухалися однаковий час, причому перший велосипедист подолав 288 км, а другий — 216 км. З якою швидкістю рухався кожен велосипедист, якщо вони щогодини проїжджали разом 63 км?

- 2** Доведи або спростуй істинність рівностей.

$$265 \cdot 100 = 26\,500$$

$$351 \cdot 1\,000 = 351\,000$$

$$4732 \cdot 1\,000 = 473\,200$$

$$9\,352 \cdot 10 = 935\,200$$

$$62\,410 : 10 = 6\,241$$

$$497\,000 : 1\,000 = 497$$



- 3** Вибери вирази, в яких кількість цифр у значенні частки і в діленому є однаковою. Знайди значення решти виразів, виконай перевірку.

$628 : 2$

$28\,424 : 4$

$7\,896 : 6$

$19\,098 : 9$

$1\,539 : 3$

$96\,786 : 6$

$775 : 25$

$96\,548 : 4$

$462 : 22$

$265\,500 : 4$

$3\,069 : 3$

$70\,490 : 7$

- 4** Знайди значення виразів.

$499\,512 : 8 - 37\,009 + 2\,992 : 4$

$(21\,658 : 7 - 3\,087) \cdot 56\,708 - 378\,876$

$\uparrow 1\,524 \cdot 100 : (252 : 42) - 18\,045$

$513\,000 : 100 : (252 : 28) \cdot 1\,000 - 467\,806$



- 5** Порівняй вирази.

$7\,752 : 6 + 6\,492 : 3 \bigcirc 5\,121 \cdot 4$

$32\,000 : 100 \cdot 8 \bigcirc 98\,760 : 8$



$\uparrow 625 : 5 \bigcirc (625 \cdot 2) : (5 \cdot 2)$

$654\,675 : 3 : 5 \bigcirc 654\,675 : 5 : 3$

- 6** Віднови розв'язання.

$$\begin{array}{r} 8\,16\,\square\square \quad | \quad 9 \\ - 8\square \\ \hline \square 3 \\ - \square\square \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square\square 768 \quad | \quad 6 \\ - \square\square \\ \hline 7 \\ - \square \\ \hline \square 6 \\ - \square\square \\ \hline 4\square \\ - \square\square \\ \hline 0 \end{array}$$

- 7** Постав дужки так, щоб отримати істинні рівності.

$54 \cdot 0 + 18 : 18 = 54$

$22 - 4 \cdot 3 + 10 = 64$



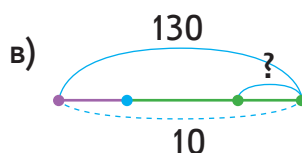
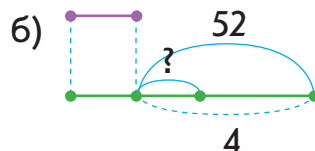
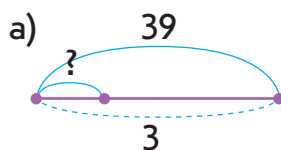
Розв'язування задач

1 Добери до кожної задачі схему. Розв'яжи задачі. Як можна знайти однакову величину?

□ 1) Олег купив 3 шоколадки за однаковою ціною, заплативши 39 грн. Якою є ціна шоколадки?

□ 2) Олег і Ганна купили 10 шоколадок за однаковою ціною, заплативши 130 грн. Якою є ціна шоколадки?

□ 3) Олег і Ганна купили шоколадки за однаковою ціною. Ганна купила на 4 шоколадки більше і заплатила на 52 грн більше, ніж Олег. Якою є ціна шоколадки?



Якщо задача містить **три взаємопов'язані величини**, одна з яких є **однаковою для двох випадків**, то **однакову величину** можна знайти **за двома різницями інших двох величин**.

2 Добери до кожної задачі короткий запис. Розв'яжи задачу 1. Зістав задачі 1 і 2. У чому відмінність? Як вона вплине на розв'язання задачі 2? Розв'яжи її.

□ 1) Дві майстрині розписували вази, працюючи з однаковою продуктивністю. Одна з майстринь розписала на 2 вази більше, витративши при цьому на 2 год більше. Визнач продуктивність праці майстринь.

□ 2) Дві майстрині розписували вази, працюючи з однаковою продуктивністю. Одна майстриня розписала 8 ваз, а друга — 10, витративши при цьому на 2 год більше. Визнач продуктивність праці майстринь.



	Продуктивність праці (шт.)	Час роботи (год)	Загальний виробіток (шт.)		Продуктивність праці (шт.)	Час роботи (год)	Загальний виробіток (шт.)
I	Одн. — ?			I	Одн. — ?		8
II		На 2 б.	На 2 б.	II		На 2 б.	10

3 Згадай відповідні правила та знайди значення виразів.

$$174 \cdot 100 \qquad 550\,000 : 100 \qquad 290\,000 : 10\,000$$

4 Подай числа 50; 500; 5 000 у вигляді частки розрядної одиниці та числа, скориставшись підказками.

$$50 = 100 : \square$$

$$500 = 1\,000 : \square$$

$$5\,000 = 10\,000 : \square$$

$$25 = 100 : \square$$

$$250 = 1\,000 : \square$$

$$125 = 1\,000 : \square$$

5 Визнач, як зміниться значення частки (добутку), якщо дільник (один із множників) збільшити у 2 рази; у 4 рази; у 8 разів.



6 Згадай способи множення і ділення на 5; 50. У кожному стовпчику знайди значення першого виразу. Чи можна міркувати так само, щоб знайти значення решти виразів у стовпчику?

$$47 \cdot 50 \qquad 200\,000 : 50$$

$$a \cdot 500 = a \cdot 1\,000 : 2$$

$$a \cdot 5\,000 = a \cdot 10\,000 : 2$$

$$47 \cdot 500 \qquad 200\,000 : 500$$

$$a : 500 = a : 1\,000 \cdot 2$$

$$47 \cdot 5\,000 \qquad 200\,000 : 5\,000$$

$$a : 5\,000 = a : 10\,000 \cdot 2$$

7 Знайди значення виразів письмово.

$$2\,134 \cdot 9$$

$$37\,240 \cdot 6$$

$$34\,956 : 3$$

$$756 : 14$$

$$8\,256 \cdot 5$$

$$52\,970 \cdot 4$$

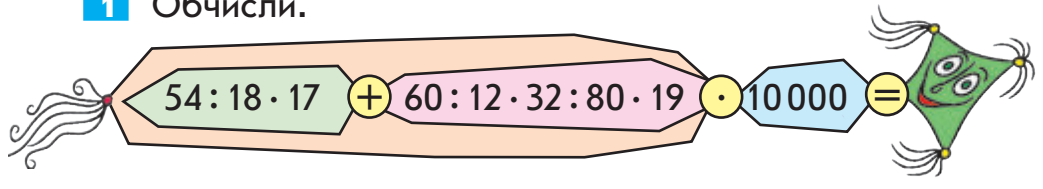
$$50\,694 : 7$$

$$850 : 34$$



Розв'язування задач

1 Обчисли.



2 Склади задачі за короткими записами. Зістав задачі. Що в них спільне? відмінне? Як ця відмінність вплине на спосіб знаходження однакової величини?

	v (км/год)	t (год)	s (км)
I	Однак. — ?	2	420
II		4	

	v (км/год)	t (год)	s (км)
I	Однак. — ?	2	
II		4	на 140 б.

3 Розв'яжи задачу. Перетвори її на задачу, в якій однакову величину знаходять за двома сумами.



У зоопарку трьом бурим ведмедям на тиждень потрібно 42 кг риби. Скільки риби потрібно чотирьом бурим ведмедям на тиждень за однакової норми годування?

4 Розв'яжи задачу. Перетвори її на задачу, в розв'язанні якої двома останніми діями будуть дії множення.

У зоопарку мешкає однакова кількість бурих і білих ведмедів. На день бурим ведмедям дали 20 кг риби, а білим — 30 кг. Скільки кілограмів риби отримали на день 1 бурий ведмідь і 1 білий ведмідь окремо, якщо разом вони отримали 5 кг?

5 Згадай відповідні правила та знайди значення виразів.

- | | | |
|-----------------|-------------------|----------------------|
| $1754 \cdot 10$ | $520\,000 : 100$ | $910 \cdot 1\,000$ |
| $9\,360 : 10$ | $8 \cdot 10\,000$ | $60\,000 : 1\,000$ |
| $723 \cdot 100$ | $350\,000 : 100$ | $240\,000 : 10\,000$ |